

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego „Siła marzeń”

Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi
w Częstochowie

Rok szkolny 2016/2017

PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U z 2013r., poz.532).
3. Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004-9286/04 - „wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.
4. Statut Gimnazjum nr 14.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W sytuacji gospodarki wolnorynkowej i nowych wymagań pracodawców zachodzi konieczność dostosowania kształcenia do potrzeb i wymagań rynku pracy. Szkoła w ramach swoich zadań powinna dać podstawy wiedzy umożliwiającej absolwentowi samodzielne, ustawiczne dokształcanie się i doskonalenie, a także umiejętność przekwalifikowania się w celu uzyskania lepszych perspektyw zatrudnienia na zmieniającym się rynku pracy. Ważnym jest więc stworzenie takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych kompetencji, zainteresowań w aspekcie własnych pragnień ich realizacji w rzeczywistym życiu. System doradztwa ma również zadanie nauczania młodzież umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania racjonalnych decyzji oraz uświadomienie konsekwencji dokonywanych wyborów. Ponadto system doradztwa ma wykształcić u uczniów umiejętność radzenia sobie ze zmianami poprzez umiejętność adaptacji oraz wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i wyzwaniom zawodowym. Założeniem programowo organizacyjnym szkolnictwa jest osiągnięcie takiego standardu edukacji, aby było ono ukierunkowane zawodowo. W związku z tym system kształcenia spełnia trzy funkcje:

- zapewnienie elastyczności kształcenia na podstawie dobrego wykształcenia ogólnego na bazie gimnazjum
- powiązanie z rynkiem pracy
- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego odbywa się na lekcjach z wychowawcą oraz wszystkich innych zajęciach edukacyjno-wychowawczych. Zajęcia prowadzić mogą wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradcy zawodowi, specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz inne osoby posiadające kompetentną wiedzę (np. przewodnicy podczas wycieczek zawodoznawczych). Program zajęć z doradztwa zawodowo-edukacyjnego ma charakter modułowy.

-poznanie siebie,

-wiedza o zawodach i rynku pracy,

-planowanie przyszłości zawodowej

Moduły realizowane są w każdej klasie. Treści komponowane są tak, aby uczeń miał możliwość pogłębiania wiedzy i rozwijania umiejętności niezbędnych do planowania kariery szkolnej i zawodowej.

CELE OGÓLNE

1. Organizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w gimnazjum.
2. Przygotowanie uczniów bez specjalnych potrzeb i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do podjęcia trafnej decyzji szkolnej i zawodowej.
3. Kształtowanie u gimnazjalistów postawy uczenia się przez całe życie.
4. Wspieranie nauczycieli w wypełnianiu zadań z zakresu doradztwa zawodowego.
5. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
6. Stworzenie środowiska, sieci współpracy na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.
7. Aktualizacja stałego punktu bibliotecznego – bazy danych o szkołach i zawodach.

CELE SZCZEGÓŁOWE - PRZEWIDYWANE REZULTATY:

Nauczyciele:

1. Potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy, rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego.
2. Potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów,
3. Poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego,
4. Znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowane w gimnazjum,
5. Potrafią realizować treści edukacji zawodowej na zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych z uczniami i rodzicami.

Uczniowie:

1. Znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu.
2. Potrafią dokonać samooceny w aspekcie czynników decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej.
3. Potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony.
4. Znają świat pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować sobie do odpowiedniej grupy, a także wiedzą, gdzie szukać informacji na ten temat.
5. Potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć prawidłowe decyzje edukacyjne i zawodowe.

Warunki zewnętrzne wobec uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

1. Dopasowanie sposobu komunikowania się z uczniem.
2. Zachowanie właściwego dystansu i zachowania nauczyciela (autyzm, niedowidzenie, niedosłyszenie ucznia, ADHD).
3. Dostosowanie czasu pracy do potrzeb ucznia.
4. Zmiana form aktywności (stosowanie na przemian metod podających i aktywizujących).
5. Stosowanie zróżnicowanych kart zadań do samodzielnego rozwiązywania (uwzględnienie zadań o stopniu trudności dostosowanym do możliwości ucznia).

Rodzice:

1. Znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu przez swoje dziecko.
2. Rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka.
3. Wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka.
4. Znają świat pracy i ofertę szkolnictwa ponadgimnazjalnego.
5. Potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka.
6. Potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji.

TREŚCI, TEMATY ZAJĘĆ

1. Zainteresowania i predyspozycje zawodowe przejawiające się w toku działalności w szkole, w domu, w chwilach wolnych od zajęć. Samoobserwacja.
2. Uzdolnienia i umiejętności niezbędne w pracy z drugim człowiekiem, pracy w kontakcie z rzeczami – techniką, pracy z danymi – symbolami, przyrodą i działalnością artystyczną.
3. Cechy usposobienia i temperamentu, ich znaczenie w wyborze zawodu.
4. Stan fizyczny i zdrowotny a wybór zawodu.
5. Samoocena – ustalenie swoich mocnych stron (osiągnięcia, sukcesy, zalety osobiste).
6. Rola motywacji w osiągnięciu sukcesu zawodowo-edukacyjnego.
7. Sposoby radzenia sobie ze stresem.

8. Wiedza o zawodach. Istota zawodu, m.in. czynności, warunki pracy, wymagania, psychofizyczne, jakie stawia zawód przed kandydatem.
9. Zmieniający się rynek pracy.
10. Drogi dalszego kształcenia – drogi prowadzące do zdobycia zawodu, wybór szkoły.
11. Jak podjąć decyzję wyboru zawodu?

METODY I TECHNIKI PRACY

1. Zajęcia edukacyjne i wychowawcze w formie: warsztatów, ćwiczeń grupowych, wykładu, dyskusji, debaty, pracy indywidualnej, prezentacji, projekcji filmów edukacyjnych.
2. Zajęcia aktywizujące uczniów prowadzone z całymi zespołami: zbieranie informacji, prezentacje, spotkanie z interesującą osobą, wycieczki, symulacje i psychozabawy, korzystanie z zasobów bibliotecznych i informatycznych szkoły.
3. Punkty konsultacyjne - udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej-udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. Konkursy zawodoznawcze,
5. Ankiety, kwestionariusze,
6. Spotkania informacyjne i wywiadówka profilaktyczna dla rodziców,
7. Zakładka informacyjna na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów),
8. Wywiady i spotkania z absolwentami.

SCENARIUSZE I KONSPEKTY, MATERIAŁY EDUKACYJNE

(Scenariusze i konspekty, materiały i opracowania dotyczące WSDZ są gromadzone w bibliotece szkolnej w przydzielonym miejscu o nazwie „Biblioteczka nauczyciela”)

1. Scenariusze zajęć stanowią załączniki do wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
2. zasoby internetowe:

- zasoby KOWEZiU www.koweziu.edu.pl (filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje),
- zasoby z zakresu doradztwa zawodowego www.doradztwozawodowe.koweziu.edu.pl,
- program komputerowy „Informator o zawodach”, „Labirynt zawodów” (labirynt-zawodow.progra.pl),
- www.wybieramzawod.pl
- WWW.2011.tydzienkariery.pl
- www.eurogaidance.pl
- WWW.irp-fundacja.pl
- WWW.ohpdlaszko.pl
- WWW.doradca-zawodowy.pl
- WWW.poznajswiat.ecorisy.praca.pl
- WWW.labirynt-zawodow.progra.pl
- WWW.frps.org.pl
- WWW.kluczdokariery.pl
- WWW.pociagdokariery.pl
- WWW.sdsiz.pl
- WWW.praca.gov.pl
- www.doradca.praca.gov.pl
- WWW.zawody.praca.net
- WWW.pracuj.pl
- WWW.perspektywy.pl

Szczegółowy plan szkolnych działań doradczych

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej

Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Rozpoznawanie planów zawodowych i edukacyjnych uczniów na różnym etapie kształcenia	Przeprowadzenie ankiety, rozmów skierowanych do uczniów klas trzecich	Wychowawcy klas, koordynator	I semestr
Indywidualne wsparcie ucznia w planowaniu kariery zawodowej	Konsultacje indywidualne z uczniami	Pedagog szkolny, Doradca zawodu	Wg potrzeb
Ewidencjonowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przewlekłe chorych, osiągających słabe i bardzo dobre wyniki w nauce	Utworzenie ewidencji uczniów Analiza dokumentacji szkolnej	Koordynator, Pedagog szkolny	Cały rok

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnienie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia

Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Katalogowanie materiałów doradczych	Aktualizacja bazy informacji dotyczących doradztwa edukacyjno - zawodowego	Nauczyciel informatyki, Nauczyciel biblioteki, koordynator	Cały rok
Gromadzenie informacji dotyczących zawodów, szkół ponadgimnazjalnych			
Gromadzenie scenariuszy lekcji, programów dotyczących doradztwa			
Aktualizacja zasobów informacyjnych			

Obszar 3: Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

Moduł	Opis działania	Sposób realizacji	Czas realizacji	Osoby odpowiedzialne
Poznanie siebie	1. Ocena własnych możliwości i ograniczeń w odniesieniu do: - umiejętności i uzdolnień - cech charakteru - cech temperamentu	1. Cykl zajęć z wychowawcą – tematyka wg opracowanego planu zajęć wychowawczych. 2. Zajęcia profilaktyczne z zakresu edukacji zawodowej: - „Dlaczego ludzie pracują?” (autorski scenariusz zajęć)	Cały rok Klasy I, II, III Listopad klasy I	Wychowawcy klas Pedagog szkolny

<p>Wiedza o zawodach i rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowań - wskazań i przeciwwskazań zdrowotnych - możliwości edukacyjnych <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacje o zawodach 2. Ścieżki dojścia do zawodu. Typy szkół 3. Rynek pracy 4. Umiejętność korzystania z dostępnych zasobów informacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - „Poznajemy świat zawodów” (autorski scenariusz zajęć) - „Moje mocne i słabe strony” - „Karta zainteresowań” - „Emocje – jak nimi kierować?” <ol style="list-style-type: none"> 1. przedmiotowe zajęcia edukacyjne z uwzględnieniem informacji o zawodach związanych z nauczonym programem oraz uwzględniające ćwiczenia autoprezentacji, 2. Zajęcia profilaktyczne z zakresu edukacji zawodowej: <ul style="list-style-type: none"> - „Planuję karierę szkolną i zawodową” - Zapoznanie uczniów z zasadami elektronicznego naboru do szkół ponadgimnazjalnych” 3. Udział uczniów w „Salonie Edukacji Technicznej i Zawodowej” 4. Aktualizacja punktu informacyjnego edukacji zawodowej w bibliotece szkolnej: <ul style="list-style-type: none"> - katalog aktualnych ulotek szkół ponadgimnazjalnych - multimedialny dostęp do informacji o zawodach i szkołach w wersji komputerowej 5. Tablica informacyjna – udostępnienie adresów i telefonów instytucji wspierających uczniów i ich rodziców w wyborze szkoły 	<p>I semestr klasy II</p> <p>Cały rok klasy I,II,III</p> <p>II semestr klasa III I semestr klasy I, II</p> <p>Cały rok klasy I,II,III</p> <p>II semestr klasy II</p> <p>II semestr klasy III</p> <p>klasy III</p> <p>Cały rok klasy I,II,III</p> <p>Cały rok klasy I,II,III</p>	<p>Nauczyciele WOS</p> <p>N-ciel świetlicy i biblioteki</p> <p>Doradca zawodu CIZ psycholog PPP nr 1</p> <p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Dyrektor szkoły wychowawcy klas, doradca zawodu CIZ, J. Kościelny, koordynator</p> <p>Wychowawcy klas, koordynator</p> <p>Nauczyciel biblioteki i informatyki, koordynator</p> <p>Pedagog, koordynator</p>
---	---	---	---	--

Planowanie przyszłości zawodowej	1. Ćwiczenie umiejętności podejmowania decyzji	1. Indywidualna konsultacja z doradcą zawodu (ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)	Cały rok klasy III	Pedagog, koordynator
	2. Konfrontacja swoich możliwości z wymaganiami planowanego zawodu	2. Utworzenie punktów konsultacyjnych doradztwa zawodowego dla uczniów i rodziców	Cały rok klasy III	Pedagog, koordynator
		3. Zajęcia profilaktyczne z zakresu edukacji zawodowej: „Planuję wybór zawodu” (autorski scenariusz zajęć)	II semestr klasy III	Pedagog szkolny, doradca zawodu CIZ
		4. Prelekcja i wywiadówka profilaktyczna dla rodziców – „Przyszłość zawodowa dziecka”	Styczeń klasy I, II, III	Pedagog szkolny wychowawcy klas, koordynator
		5. Udział uczniów w dniach otwartych szkół ponadgimnazjalnych	II semestr	Koordynator, wychowawcy klas
		6. Aktualizacja zakładki na stronie internetowej szkoły z treściami z zakresu doradztwa zawodowego (zamieszczanie broszur dla uczniów i rodziców, bieżących informacji o rynku pracy, materiałów poradnikowych dla uczniów i rodziców, linków do stron związanych z doradztwem zawodowym).	Cały rok klasy I, II, III rodzice	Nauczyciel informatyki, koordynator
		7. Ankieta „Potrzeby ucznia klasy III w zakresie edukacji zawodowej”.	I semestr	Pedagog szkolny, koordynator

Obszar 4: Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Planowanie działań informacyjno doradczych realizowanych w ramach WSDZ	Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w działalności doradczej	Koordynator Dyrektor Nauczyciele	Cały rok
Delegowanie zadań	Przydział obowiązków	Dyrektor Koordynator	cały rok
Monitorowanie realizacji zaplanowanych zadań	Analiza dokumentacji	Dyrektor Koordynator	Cały rok
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Dokumentowanie realizacji zadań w ramach WSDZ	Systematyczne uzupełnianie dokumentacji	Koordynator Nauczyciele	Cały rok
Korzystanie ze wsparcia w zakresie realizacji zadań w ramach WSDZ	Punkt konsultacyjny	Pracownicy CIZ Koordynator	I semestr II semestr

OSOBY ODPOWIEDZIALNE I ZAKRES ICH ODPOWIEDZIALNOŚCI

Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są przez:

1. wychowawców,
2. nauczycieli przedmiotu,
3. pedagoga szkolnego,
4. nauczyciela biblioteki,
5. szkolnego koordynatora doradztwa zawodowego,
6. pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej),
7. rodziców lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.

SOJUSZNICY SZKOŁY

Sojusznikami gimnazjum w realizacji Szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy,
- pracownicy Centrum Informacji Zawodowej,
- organizatorzy „Branżowych dni otwartych”
- rodzice,
- osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów itd.),
- absolwenci szkoły.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego opracowany przez:

E. Stacherczak – koordynator

J. Majewska – pedagog szkolny